

Rapport VVE-audit
SPIEL-centrum GENDERPARK te Eindhoven
Voorschool Korein, Maria van Bourgondiëlaan 2-2B
Vroegschool Basisschool de Troubadour

13 oktober 2017

Audit uitgevoerd in opdracht van de gemeente Eindhoven door
Jo Van Gelder

BCO | **Onderwijsadvies**

Inleiding

Om de kwaliteit van VVE op de SPIL-centra te versterken zijn in het najaar van 2017 VVE-audits uitgevoerd in de gemeente Eindhoven. Deelname geschiedde op vrijwillige basis. De kwaliteitsaspecten zoals beschreven in het inspectiekader vormde hiervoor –evenals in de VVE-monitor van Eindhoven- het uitgangspunt.

Een VVE-audit bevat de volgende onderdelen:

- documentenstudie,
- quickscan ingevuld door voor- en/of vroegschool,
- voorgesprek met de management en/of VVE-coördinator (0,5 uur),
- maximaal twee groepsbezoeken per voorschool (1 uur),
- maximaal twee groepsbezoeken per vroegschool (1 uur),
- interview met de management en/of VVE-coördinator (1 uur),
- gesprek met ouders (0,5 uur),
- gesprek met pedagogisch medewerkers (0,5 uur),
- reflectie met de management en/of VVE-coördinator (0,5 uur).

De kwaliteitsaspecten zijn als volgt beoordeeld:

Aspect	Kwaliteitsbeoordeling via
Ouders	documentenstudie en interviews
Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma	groepsbezoeken en interviews
Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch handelen	groepsbezoeken en interviews
Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen	groepsbezoeken en interviews
Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep	documentenstudie en interviews
Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen	documentenstudie en interviews
Kwaliteitszorg binnen de het SPIL-centrum	documentenstudie en interviews
Doorgaande lijn	documentenstudie en interviews

Per bovenstaand aspect is een gemiddeld kwaliteitsoordeel voor het gehele SPIL-centrum gegeven:

- Nog niet op orde en geen ontwikkeling zichtbaar.
- Nog niet op orde, maar eerste ontwikkelingen zichtbaar.
- Bijna op orde en ontwikkelingen volop in gang.
- Voldoende op orde.
- Goed op orde.

Dit gemiddelde oordeel is gebaseerd op de beoordeling van de deelaspecten die steeds apart voor de voor- en voerschool zijn beoordeeld (-, -, +/-, +, ++). Alleen deelaspecten van het kwaliteitsaspect 'doorgaande lijn' zijn voor het SPIL-centrum als totaal beoordeeld. De beoordeling is waar nodig toegelicht: met name opvallende afwijkingen worden besproken. Tot slot zijn ontwikkelsuggesties gegeven: *quick wins* betreffen verbeteringen die snel kunnen worden doorgevoerd, verbeteringsuggesties betreffen verbeteringen die meer tijdsinvestering vragen.

Op de laatste pagina van het rapport is een samenvatting gegeven van de gemiddelde kwaliteit per aspect, worden de sterke punten van het SPIL-centrum, de drie belangrijkste *quick wins* en de drie belangrijkste verbeteringsuggesties opgesomd.

BCO Onderwijsadvies

13 oktober 2017

Ouders

		--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Er staat gericht ouderbeleid op papier	voorschool				■		Zorg ervoor dat <i>alle</i> ouders goed begrijpen wat VVE inhoudt (aantal dagdelen, extra taalaanbod). Geef ouders uitleg over het belang van goed spel- en taalaanbod. Dit stimuleert hun betrokkenheid bij jullie aanbod.	<ul style="list-style-type: none"> • Geef ouders voldoende informatie over jullie VVE beleid (VVE methodiek) • Informeer ouders dat ze het kinddossier van hun kind steeds mogen inkijken/raadplegen. Vul de kinddossiers met foto's en anekdotes van de kinderen waaruit hun ontwikkelingsniveau blijkt. (taaluitingen, bouwsels, spelsituaties in de huishoek,..)
	vroegschool				■			
Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd	voorschool				■			
	vroegschool				■			
Intake	voorschool				■			
	vroegschool				■			
Ouders worden gestimuleerd om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen	voorschool				■			
	vroegschool				■			
Ouders participeren in VVE-activiteiten in de SPIL	voorschool				■			
	vroegschool				■			
Ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind	voorschool				■			
	vroegschool				■			
Er wordt rekening gehouden met de thuistaal	voorschool				■			
	vroegschool				■			
Gemiddelde kwaliteit SPIL					●			

Toelichting

-ouders zijn over het algemeen erg tevreden met de kwaliteit van voor- en vroegschool. Voor- en vroegschool voorziet ouders van voldoende informatie, zowel digitaal als op papier (versjes, liedjes, woordenlijsten). Er werden koffieochtenden georganiseerd maar door de lage opkomst is dit geschrapt. Indien nodig worden ouders persoonlijk begeleid, vaak ondersteund door een thuisprogramma (via opvoedingsondersteuning vanuit Lumens). Ouders geven aan dat de sfeer op school ten goede veranderd is

sinds de nieuwe directeur in functie is. De directeur is weer zichtbaar. De communicatie tussen ouders en leerkrachten is verbeterd en er is weer stabiliteit (lees: minder verloop van leerkrachten) voor de klas. Ouders zijn erg tevreden over de sociaal-emotionele omgang met de kinderen, zowel in voor- als in vroegschool.

Kwaliteit van de uitvoering van VVE (= proceskwaliteit)

Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma	--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Er wordt gewerkt met een integraal aanbod dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle kinderen				■		<ul style="list-style-type: none"> Blijf in overleg met elkaar hoe het taalaanbod in de thema's versterkt kan worden. Koppel de doelwoorden steeds aan betekenisvolle situaties. 	<ul style="list-style-type: none"> voorschool... In het opzetten en uitwerken van de thema's intensiever samenwerken. Verdieping en differentiatie kan voorschool leren van vroegschool ... Zorg dat de meeste aandacht uitgaat naar de brede ontwikkeling. Focus tijdens spel niet alleen op taal of rekenen maar neem ook de andere ontwikkelingsgebieden (motoriek, sociaal-emotioneel, autonomie,..) mee in je spel.
voorschool							
vroegschool					■		
Er wordt gewerkt met een doelgerichte planning				■			
voorschool							
vroegschool					■		
Het activiteitenaanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend				■		<ul style="list-style-type: none"> vergelijken hoe je planmatig kunt werken zowel op papier als in de uitvoering... 	
voorschool							
vroegschool					■		
Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd				■			
voorschool							
vroegschool					■		
Gemiddelde kwaliteit SPIL				●	●		

Toelichting

De peuteropvang en de basisschool werkt met de VVE methodiek Startblokken Basisontwikkeling. Peuterplein en Kleuterplein worden gebruikt als bronnenboek. Startblokken vereist een meer holistische kijk op kinderen en niet met losse lesjes. Er wordt zeer gedetailleerd naar kinderen gekeken. Laat dit vooral gelden voor de doelgroepkinderen. De meeste kinderen ontwikkelen zich spontaan vanuit een krachtige speelleeromgeving en gevarieerd spel. Er wordt gewerkt met woordenlijsten, basiswoorden en uitbreidingswoorden. Aan het einde van elk thema wordt procesmatig geëvalueerd.

Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat	--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Het pedagogisch handelen van de leidsters is respectvol voorschool					■		<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • • • • <p>Ga bij elk kind langs en spiegel deze handelingen. Volg kinderen in hun handelingen en voeg daarna iets toe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • • • • <p>Ga in de vroegschool kijken hoe de hoeken zijn ingericht. Pas deze inrichting aan aan het spelniveau van peuters.</p>
vroegschool					■		
De leidsters structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen voorschool					■		
vroegschool					■		
De leidsters stimuleren in de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen voorschool				■			
vroegschool					■		
De leidsters tonen respect voor de autonomie van het kind voorschool				■			
vroegschool					■		
De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel en taal uitlokkend voorschool			■			•Verrijk je hoeken met inspirerende materialen (zie bijlage: Kwaliteitskaart krachtige speelleeromgeving) meegestuurd met dit rapport).	
vroegschool					■		
Gemiddelde kwaliteit SPIL							

Toelichting

De leidsters stellen groepjes samen waarin kinderen met verschillende taalachtergronden samen zitten. Kinderen communiceren tijdens de taalactiviteit goed met elkaar. Leidsters betrekken kinderen op elkaar ("Heb je gehoord wat hij/zij net zei?")

Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen		--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Het educatief handelen van beide leidsters is goed op elkaar afgestemd	voorschool			■			<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de taalactiviteiten bij de peuters steeds betekenisvol zijn voor de peuters. Gebruik de doelwoorden uit de dagplanning in zoveel mogelijk situaties (consolideren) ... Kijk wat kinderen doen en pas daar jou interventie op aan. Speel mee met de peuters en doe dit kindvolgend. Zorg ervoor dat je tijdens je activiteit in de kleine groep elke peuter observeert en pas hier je interventie aan. 	<ul style="list-style-type: none"> Peuters leren nieuwe woorden als deze in een voor hen zinvolle context gebruikt worden. Deze zinvolle context is vooral het spel in de verschillende hoeken. Koppel je taalaanbod zoveel mogelijk aan concrete spelvormen. Vermijd vooral lesjesachtige activiteiten aan tafel en in het platte vlak. Zorg ervoor dat je tijdens je spelactiviteit met een klein groepje alle peuters in beeld hebt. Ga bij elk kind even langs en pas je interventie aan aan het niveau van het individuele kind. Pas daarna kun je het kind verder helpen in de zone van zijn naaste ontwikkeling.
	vroegschool					■		
Er worden effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd	voorschool			■				
	vroegschool					■		
De leidsters/lerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen	voorschool				■			
	vroegschool					■		
De leidsters/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken	voorschool				■			
	vroegschool					■		
De leidsters bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen	voorschool			■				
	vroegschool					■		
Het gedrag van de leidsters kenmerkt zich door sensitieve responsiviteit	voorschool				■			
	vroegschool					■		
De leidsters stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van het individuele kind	voorschool			■				
	vroegschool					■		
Gemiddelde kwaliteit SPIL					●	●		

Toelichting

De peuters worden verdeeld in 2 kleinere groepjes. Bij de ene groep zag ik een woordenschat- en bouwactiviteit en bij de andere groep een interactieve voorleesactiviteit. sensitief –responsief educatief handelen heb ik te weinig kunnen zien tijdens de activiteit met de blokken aan tafel. Tijdens het interactief voorlezen (Nijntje en het spook) speelt de leidster ook als spook en mochten de kinderen zelf ook spook spelen. Er was aandacht en respect voor de peuter die dit niet wilde.

T.a.v de autonomie en zelfontdekkend leren kan de vroegschool een mooie voorbeeldfunctie laten zien binnen de spil.

De leidsters hebben veel aandacht voor de uitbreiding van de woordenschat.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep	--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Over de kennis en vaardigheden van de kinderen wordt systematisch informatie (met een gestandaardiseerd instrument) verzameld					■	<ul style="list-style-type: none"> Beschrijf wat je acties hebben opgeleverd aan het einde van een activiteit. Dit is dan weer je doel voor de volgende activiteit; cyclisch proces: doelen, aanbod, evaluatie, nieuwe doelen,(opbrengst gericht werken). Zorg ervoor dat je de ontwikkelbehoefte van elke peuter goed in beeld hebt en pas hier je interventies op aan. 	<ul style="list-style-type: none"> Bepaal elke dag weer opnieuw je specifieke doelen, zowel voor de grote groep als voor de kleine groep. Controleer of de zorgkinderen hun specifieke doelen gehaald hebben.
voorschool					■		
vroegschool					■		
De begeleiding is planmatig voor: de hele groep					■		
voorschool					■		
vroegschool					■		
De begeleiding is planmatig voor: de kleine of tutorgroep					■		
voorschool					■		
vroegschool					■		
De begeleiding is planmatig voor het individuele kind				■			
voorschool					■		
vroegschool					■		
De aangeboden begeleiding en zorg wordt geëvalueerd					■		
voorschool					■		
vroegschool					■		
Er is specifieke aandacht voor de taalontwikkeling					■		
voorschool					■		

vroegschool	■	
Gemiddelde kwaliteit SPIL	●	

Toelichting

Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen	--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Leidsters/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- respectievelijk vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg-voorschool vroegschool					■	•	<ul style="list-style-type: none"> Werk uit welke niveaus van zorg bij welke interne en externe ondersteuning hoort.
Leidsters/leerkrachten melden kinderen aan voor externe zorg, wanneer de voor- respectievelijk vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren voorschool vroegschool					■		
De leidster/leerkracht blijft kinderen met extra, externe zorg ook zelf helpen voorschool vroegschool					■		
Gemiddelde kwaliteit SPIL					●		

Toelichting

Ouders zijn tevreden over de wijze waarop de extra zorg geleverd wordt. Zij worden nauw betrokken bij de aanpak van achterstanden. Kinderen waarbij sprake is van een complexe problematiek worden besproken in een Zorgteam Jonge Kind (Iber, Wij-team Eindhoven, JGZ). VIB wordt ingezet om elkaar hierin te versterken.

Kwaliteitszorg binnen het SPIL-centrum

	--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
De voor- respectievelijk vroegschool evalueert de kwaliteit van VVE regelmatig en betreft daarbij feedback en tevredenheid van belanghebbenden					■		
voorschool							
vroegschool					■		
De voor- respectievelijk vroegschool evalueert de resultaten van VVE regelmatig en gebruikt daarbij objectieve informatie					■		
voorschool							
vroegschool					■		
De voor- respectievelijk vroegschool werkt planmatig aan VVE-verbeteractiviteiten en heeft daarbij ambitieuze doelen				■		<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik maken van elkaars kwaliteiten. • Zelfde concept (startblokken)... 	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen voor- en vroegschool steeds blijven versterken. Winst valt er nog te behalen. • Denk hierbij aan bv.de inrichting van de hoeken. • Betekenisvolle thematische activiteiten aanbieden aan peuters.
voorschool				■			
De voor-respectievelijk vroegschool borgt de kwaliteit van VVE					■		
voorschool							
vroegschool					■		
Gemiddelde kwaliteit SPIL					●		

Toelichting

Doorgaande lijn

	--	-	+/-	+	++	Quick wins	Verbetersuggesties
Er is VVE-coördinatie tussen de voor- en vroegschool				■			<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor eenzelfde herkenbare werkwijze in de opbouw van de thema's ... • Doorgaande lijn in educatief handelen • Stem de inrichting van de speel-leeromgeving op elkaar af. Bepaal welke niveaus in welke hoeken aanbod dienen te komen.
Voldoende kinderen stromen door naar de bijbehorende vroegschool					■		
De voorschool zorgt voor een warme overdracht					■		
Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd				■			
Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd				■			
De voor- en vroegschool gaan op een vergelijkbare manier met ouders om					■		
De begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op een gelijke wijze georganiseerd					■		
Gemiddelde kwaliteit SPIL					●		

Toelichting

Middels VIB wordt er stevig gewerkt aan coordinatie voor-vroegschools. Aan het begin van een thema vindt er een ankeractiviteit plaats. Hieraan nemen zowel peuters als kleuters deel.

Samenvatting

Aspect	Gemiddelde kwaliteit SPIL	Sterke kenmerken van SPIL-centrum –Genderpark
Ouders		
Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma	 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfde VVEprogramma met spel als basis • Vroegschool is uitzonderlijk goed in onderzoekend leren waar kinderen een grote mate van zelfsturing kunnen ontwikkelen. Vroegschool heeft een grote voorbeeldfunctie voor de voorschool en de doorgaande lijn van groep 3 t.e.m.8. • Hopelijk vindt dit ook een doorgang naar de groepen 3 t.e.m. 8
Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat		
Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen		
Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep		
Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen		
Kwaliteitszorg binnen het SPIL-centrum		
Doorgaande lijn		
Gemiddelde kwaliteit over alle aspecten		

Op korte termijn verbeteren: de drie belangrijkste quick wins

1. Bij elkaar gaan kijken naar de speelleeromgeving
2. Speelleeromgeving herzien in de voorschool...
3. Zie verbeterplan

Op langere termijn verbeteren: de drie belangrijkste verbeterpunten

1. Doelgericht begeleiden met spel als basis is uitzonderlijk goed in de vroegschool en er is winst te halen in de voorschool

2. Biedt steeds betekenisvolle activiteiten aan vanuit het thema bij de peuters (vb. koppel lichaamsdelen aan de inhoud van “winkel”)
3. VVE coördinatoren : samen het hebben over de visie op ontwikkelingsgericht breed aanbod aan het jonge kind.